

Tobaksförebyggande arbete i Luleå utgår från fyra typer av åtgärder

1

Begränsande och kontrollerande åtgärder

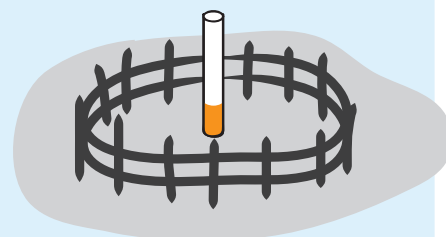
Lagar och regler samt effektiv tillsyn

Tillsyn enligt Tobakslagen kring försäljning

- Tillsynsbesök en gång/år hos de näringsidkare som säljer tobaksprodukter. Näringsidkarna lämnar in egenkontrollprogram till kommunen. Ansvarig: kommunens alkoholhandläggare
- Årlig träff med näringsidkare som säljer tobaksprodukter. Ansvarig: kommunens alkoholhandläggare

Tillsyn enl 2 § Tobakslagen gällande rökfria miljöer

Miljökontoret ansvarar för tillsynen av rökfria miljöer. I dagsläget sker ingen planerad tillsyn specifikt för rökfria miljöer, utan tillsyn genomförs då klagomål inkommer. I dessa fall skickar miljökontoret ett brev till verksamhetsansvarig med info om lagstiftning samt betoning på det ansvar som åligger på verksamheten. Däremot gör miljökontoret under 2012 tillsynsbesök på kommunens grund- och gymnasieskolor (även friskolorna). Ett område som ses över är om man lever upp till kravet på rökfria miljöer.

2

Hälsofrämjande åtgärder

Utbilda och informera nyckelgrupper samt befolkningen i stort

- **Landstinget** deltar på olika typer av aktiviteter som ex mässor, nätverk m.m. för att nå ut med info om tobak till befolkningen
utbildar tobaksavvänjare, totalt finns det 81 st tobaksavvänjare inom primärvården i länet
har utbildat två st barnmorskor i tobaksfri graviditet/uppväxt. Dessa ska sedan utbilda personal på MVC/BVC i länet.
ställer krav på att man ska vara rökfri innan operation, gärna helt tobaksfri.
- **Folktandvården träffar** i stort sett alla barn och ställer frågor om tobak från ca 12 års ålder.
- **Ungdomsmottagningen frågar** om tobak i samband med att tjejer vill ha utskrivet p-piller.
- **Stora utbildningsinsatser** har genomförts i Motiverande samtal (MI) både inom kommun och landsting.
- **De gym** som är involverade i kommunens projekt mot doping frågar om tobaksvanor vid personlig träning.
- **Fem skolskötorskor** från grundskolan kommer att gå utbildning i SOTIS – Samtal om tobak i skolan. De kommer att jobba med metoden i år 7.

3

Normförändrande åtgärder

Minska den sociala acceptansen och förändra attityderna till tobak genom t.ex. opinionsbildning och regleringar

- **Rökfri arbetstid** inom både kommun och landsting.
- **Notviken, Hertsön, Örnåset, Råneå, Björkskatan** och Nya Läroverket arbetar med metoden Tobaksfri Duo. En del skolor i kommunen använder sig av andra typer av kontraktsmetoder.
- **Den kommunala** gymnasieskolan håller på att arbeta fram en ny Tobakspolicy. En viktig del är att hitta metoder för att skapa rökfria skolgårdar.
- **Luleå kommuns** fritidsgårdar ska vara tobaksfria, det gäller både för personal och besökare. Personalen kontaktar föräldrarna om de ser att en ungdom använder tobak.
- **SISU Idrottsutbildarna** erbjuder hjälp till föreningar som vill ta fram ANDT-policys.
- **En del** skolor använder sig av ANDT-materialet "Berusning på schemat" som är framtaget av Statens Folkhälsoinstitut och riktar sig till grundskolan samt gymnasieskolan.

4

Tobaksavvänjning

Erbjuda stöd och hjälp till dem som vill sluta röka eller snusa

- **Tre stycken** skolsköterskor på gymnasiet är utbildade tobaksavvänjare. De har individuella samtal med eleverna då det visat sig vara svårt att få ihop grupper. Samtliga skolsköterskor på gymnasiet kan hänvisa elever till dem som är utbildade tobaksavvänjare. Även övriga aktörer såsom Ungdomsmottagningen, Folk tandvården m.fl. kan hänvisa gymnasieungdomar som vill bli rökfria till skolsköterskan. Stödet är kostnadsfritt.
- **Skolsköterskorna ställer** frågor kring tobak under de hälsosamtal som genomförs.
- **Samtliga vårdcentraler** i Luleå erbjuder tobaksavvänjning, individuellt eller i grupp.
- **Kommunhälsan erbjuder** tobakssamtal samt ett kostnadsfritt lungfunktionstest, om en person önskar rökavvänjning hänvisas personen till landstinget.
- **Personal inom** landstinget har möjlighet att delta vid tobaksavvänjning på arbetstid och det är tillåtet att använda friskvårdsbidraget till patientavgifter.
- **För kommunanställda** ska deltagande i rökavvänjningskurser ske på fritiden. Om enstaka kurstillfälle infaller på schemalagd arbetstid kan närmaste chef bevilja deltagande på betald arbetstid för det tillfället, om verksamheten så tillåter. Arbetsgivaren subventionerar nikotinersättningsmedel till ett belopp av maximalt 400 kr per person vid ett tillfälle.

